

Sygnatura akt VIII Ga 468/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 stycznia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

Przewodniczący - SSO Leon Miroszewski

po rozpoznaniu w dniu 3 stycznia 2018 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. D. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie

z dnia 19 maja 2017 roku, sygnatura akt XI GC 1428/16

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 450,00 (czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

(...)

Sygnatura akt VIII Ga 468/17 upr

UZASADNIENIE

Sprawa została rozpoznana w postępowaniu uproszczonym w związku z czym Sąd Okręgowy, który nie przeprowadzał postępowania dowodowego, także wobec faktu, że apelujący nie wskazywał na tym etapie postępowania nowych dowodów, stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c., w uzasadnieniu wyroku ogranicza się do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Wyrokiem z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie XI GC 1428/16 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie zasądził od pozwanej A. D. (2) na rzecz powódki (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 3.483,96 zł z ustawowymi odsetkami (od 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie) liczonymi od 4 lutego 2015 r. oraz zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 661 zł tytułem kosztów procesu. Pozwana wniosła apelację, w której zaskarżyła wyrok w całości, podnosząc następujące zarzuty naruszenia przepisów postępowania:

1. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez uznanie, że strona powodowa w należyтым stopniu wykazała zasadność swojego roszczenia jak i jego wysokość, podczas gdy na poparcie swoich twierdzeń nie przedstawiła żadnych miarodajnych dowodów,

2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zebranego materiału dowodowego polegającej na nieuwzględnieniu zasad prawidłowego rozumowania i zasad wiedzy oraz doświadczenia życiowego poprzez brak wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do nieprawidłowego przyjęcia,

że powódka wykazała zasadność dochodzonych w niniejszej sprawie roszczeń, podczas gdy okoliczności te nie zostały w żaden sposób potwierdzone zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym,

3. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie newszechstronnej i dowolnej, a nie swobodnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji ustalenie błędnego stanu faktycznego, a w szczególności:

- dowodu z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, stwierdzając że jest to potwierdzenie wykonania świadczenia wzajemnego przez powódkę,
- dowodu z faktur przedstawionych przez powódkę, opierając na nich rozstrzygnięcie w zakresie wysokości roszczenia, podczas gdy faktura jest niczym niepotwierdzona i nieopatrzona podpisem pozwanej,
- dowodu z pisma z dnia 6 maja 2014 r. poprzez uznanie, że pozwana miała możliwość zapoznania się z wypowiedzeniem umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

W związku z podniesionymi w apelacji zarzutami pozwana domagała się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia kosztów postępowania w obu instancjach według norm przepianych, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Zwróciła uwagę, że pozwana otrzymała faktury załączone do pozwu, była też wzywana przez powódkę do zapłaty zaległości, natomiast nie otrzymała od pozwanej żadnej odpowiedzi. Powódka wyjaśniła też podstawę naliczonej opłaty wyrównawczej.

Sąd zważył, co następuje.

Odnosząc się do zarzutów apelacji należy przede wszystkim zauważyć, że zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ pkt 2 k.p.c. apelację można oprzeć na zarzutach naruszenia przepisów postępowania, jednakże tylko wówczas, gdy naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Zarzuty naruszenia przepisów postępowania nie mogą być zatem celem samym w sobie, lecz muszą służyć wykazaniu dopuszczenia się przez sąd pierwszej instancji takich naruszeń procedury, które doprowadziły do błędnego zastosowania przepisu prawa materialnego, stanowiącego rzeczywistą podstawę prawną rozstrzygnięcia (por. uzasadnienie wyroku SN z 6.04.2016 r. w sprawie II UK 159/15; uzasadnienie wyroku SN z 25.06.2014 r. w sprawie IV CSK 679/13). Zarzut niesprostania przez powódkę ciężarowi dowodzenia w niniejszej sprawie zawiera błędne powołanie art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c., bowiem pierwszy z tych przepisów dotyczy określenia rozkładu ciężaru dowodów, zaś Sąd I instancji rozstrzygnął tą kwestie tak, jak uważa w apelacji strona pozwana, zaś drugi z przepisów, w części, do której nawiązuje skarżąca, kierowany jest do stron procesu, a nie do sądu.

W istocie zatem skarżąca w zarzutach procesowych nawiązuje do art. 233 § 1 k.p.c., bowiem zarzut nieprawidłowego przyjęcia, że druga strona wykazała swoje roszczenie lub twierdzenia polega na kwestionowaniu ustaleń sądowych dokonanych na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c. przez sąd rozstrzygający sprawę mamy do czynienia wówczas, gdy w rozumowaniu tego Sądu, oraz budowanym wnioskowaniu brak jest zgodności z zasadami logiki formalnej, czy też z zasadami wiedzy ogólnej, poprawnego wnioskowania, czy wreszcie regułami wynikającymi z doświadczenia życiowego. Zatem nawet gdy z zebranych w sprawie dowodów można wyprowadzić również wnioski odmienne, niż te do których doszedł sąd, lecz nie można temu sądowi zarzucić błędów w podanych wyżej kryteriach oceny dowodów, to dokonane ustalenia muszą się ostać (por. np.: wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 lutego 2004 roku, II UK 236/03; z dnia 20 marca 1980 roku, II URN 175/79, OSNC z 1980 roku, nr 10, poz. 200; z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00; z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00; z dnia 16 grudnia 2005 roku, III CK 314/05). Oceniając zaś w tym kontekście zarówno ustalone przez Sąd Rejonowy okoliczności faktyczne sprawy, jak również przedstawioną przez niego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocenę dowodów nie sposób tak podniesionego zarzutu pozwanej uznać

za zasadny. Postępowanie dowodowe przeprowadzone zostało bez uchybień a dokonana ocena dowodów nie ma cech dowolności.

Nie można zgodzić się z zarzutem pozwanej, że powódka nie przedstawiła żadnych miarodajnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Przede wszystkim wskazać należy, że na okoliczność, iż strony łączył stosunek prawny, powódka przedłożyła podpisaną przez pozwaną umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartą w dniu 23 grudnia 2012 roku. Choć pierwotnie w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana podnosiła, że nie zaciągała żadnego zobowiązania u powódki i nie podpisywała żadnego dokumentu, który mógłby stanowić podstawę do wydania nakazu, to w apelacji przyznała, że zawarła z powódką wskazaną wyżej umowę. Wobec tego Sąd I instancji trafnie ustalił, że zobowiązanie pozwanej ma swoje źródło w łączącym strony stosunku zobowiązaniowym, który jest podstawą dochodzenia roszczeń. Nie zasługuje przy tym na uwzględnienie twierdzenie pozwanej, że umowa ta nie weszła w życie, gdyż nie otrzymała ona od powódki aparatu komórkowego objętego umową. Po pierwsze, twierdzenie w tym zakresie, jako zgłoszone dopiero na etapie postępowania apelacyjnego, uznać należało za spóźnione. Po drugie, pozwana nie przedstawiła żadnych twierdzeń i dowodów na okoliczność reklamowania rzekomego braku dostarczenia jej aparatu telefonii komórkowej, mimo podpisania przyznanej przez pozwaną umowy.

Podobnie ocenić należało zgłoszony dopiero w apelacji zarzut, że powódka przedstawiła niepełną umowę obejmującą jedną z dwóch stron. Pozwana nie wskazała przy tym, jakie korzystne dla niej, a niekorzystne dla powódki, wnioski z tego faktu miałyby wynikać. Okoliczność ta zatem obecnie pozostaje bez znaczenia dla oceny rozstrzygnięcia. Wbrew zarzutom apelacji Sąd I instancji dokonał również prawidłowej oceny dowodów w postaci faktur VAT dołączonych do pozwu. Kwestionowane przez pozwaną uznanie tych dokumentów za podstawę ustaleń faktycznych mieści się w zakresie swobodnej oceny dowodów. Nie ulega wprawdzie wątpliwości, że faktury VAT nie są źródłem stosunku cywilnoprawnego, pełnią jednakże funkcję identyfikacyjną oraz uprawdopodobniają wykonanie zobowiązania przez wierzyciela, powodujące powstanie obowiązku świadczenia wzajemnego po stronie dłużnika. Ich doręczenie umożliwia dłużnikowi podjęcie czynności mających na celu sprawdzenie, czy świadczenie jest zasadne, a w razie braku zasadności reklamowanie treści faktury, czy wręcz jej zwrot. Pozwana nie zakwestionowała otrzymania przedmiotowych faktur, co każe też domniemywać, że uwzględniła je w prowadzonej ewidencji zakupów. Zaksięgowanie faktur bez żadnych korekt i zastrzeżeń – a takich pozwana nie wykazała - daje podstawę do domniemania, że dokonywane w ewidencji księgowej zapisy są odzwierciedleniem rzeczywistego stanu, zgodnie z rzeczywistym przebiegiem zafakturowanej operacji gospodarczej (tak też Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 24.10.2002 r., I ACa 219/02).

Jak widać, Sąd I instancji miał prawo uznać w kontekście całego materiału dowodowego, że faktury obejmujące kwoty żądane pozwem, doręczone pozwanej i niekwestionowane, wskazywały rzeczywiste i akceptowane przez pozwaną zobowiązanie, zarówno co do zasady, jak i co do wysokości (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 06.07.2005 r., III CZP 40/05, OSNC 2006, nr 5, poz. 84).

W praktyce gospodarczej faktura jest najczęściej podstawowym sposobem składania oświadczeń w zakresie wykonanych umów, dat podejmowanych świadczeń umownych, wysokości należnego wynagrodzenia oraz sposobu i terminu jego płatności, a tym samym wystawienie faktury VAT w obrocie gospodarczym stanowi odzwierciedlenie transakcji handlowych. Skoro zatem normą jest, że faktury odzwierciedlają treść stosunku zobowiązanego pomiędzy ich wystawcą a odbiorcą, to naruszenie tej normy powinno się spotkać z odmową akceptacji faktur, bądź chociażby dążeniem do wyjaśnienia podstaw ich wydania. W okolicznościach przedmiotowej sprawy żadnej z tych reakcji pozwana nie przejawiała. Pozwana nie zdołała wykazać, że jest inaczej, a co za tym idzie nie zdołała obalić domniemania, że określone zdarzenie gospodarcze faktycznie miało miejsce i to na warunkach wynikających z załączonych do akt dokumentów rozliczeniowych. W świetle okoliczności niniejszej sprawy niezasadne okazały się też twierdzenia, że pozwana nie miała możliwości zapoznania się z treścią wypowiedzenia z dnia 6 maja 2014 r. Jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji, powyższe pismo zostało wysłane przez powódkę na ujawniony przez pozwaną w (...) adres zamieszkania będący jednocześnie ujawnionym tam adresem prowadzenia działalności i do doręczeń. Pozwana kwestionując doręczenie jej wypowiedzenia umowy stanowiska swojego w żaden sposób nie dowiodła, choćby poprzez przedstawienie reklamacji we właściwym urzędzie pocztowym. Brak zatem jakiegokolwiek uzasadnienia

dla twierdzenia, jakoby wypowiedzenie umowy przez powódkę nie wywołało przewidzianych w umowie skutków prawnych.

Reasumując, strona pozwana nie starała się przed Sądem I instancji przedstawić jakichkolwiek dowodów, z których wynikałoby, że treść umowy oraz faktur nie odzwierciedlała rzeczywistej treści i przebiegu zdarzeń gospodarczych, w tym niewykonania świadczenia powódki. W świetle materiału procesowego brak jest podstaw do dokonywania odmiennej od przyjętej przez Sąd I instancji oceny przedstawionych przez powódkę dowodów. Skoro tak, to przyjęcie należało, że materiał procesowy nie dostarcza argumentów jurystycznych uzasadniających zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. W związku z powyższym, na podstawie art. 385 k.p.c., należało oddalić apelację jako bezzasadną, o czym orzeczono w punkcie I. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., albowiem powódka, która wygrała sprawę w postępowaniu apelacyjnym, złożyła odpowiedź na apelację, wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania. Poniesione przez nią koszty niezbędne do celowej obrony objęły wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika będącego radcą prawnym (art. 98 § 3 k.p.c.) w wysokości 450 zł stosownie do § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804).

(...)